

Chronische Hepatitis B

Maatschap Maag-, Darm- en Leverziekten
IJsselland Ziekenhuis

www.mdlcentrum.nl

Inleiding

Uw behandelend arts heeft bij u Hepatitis B geconstateerd. De MDL-verpleegkundige gaat u begeleiden bij de behandeling van dit virus. Wat het behandelingstraject specifiek voor u inhoudt, leest u in deze folder.

De folder gaat in op de behandeling zoals u deze in het IJsselland Ziekenhuis krijgt. Aanvullende informatie over het Hepatitis B virus zelf ontvangt u van de MDL-verpleegkundige op het spreekuur.

LEESWIJZER:

In deze folder worden 2 verschillende behandeltrajecten uitgelegd. Uw behandelend arts bepaalt welke behandeling voor u het beste is.

Start u met Peg-interferon® (injecties)?

→ *u hoeft alleen de pagina's 2 t/m 6 te lezen!*

Start u met nucleoside analogen (tabletten)?

→ *u hoeft alleen de pagina's 7 t/m 9 te lezen!*

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen?

De MDL-verpleegkundige begeleidt u tijdens de behandeling en is de tussenpersoon tussen u en uw arts.

Heeft u vragen of problemen, aarzel dan niet om contact op te nemen met de MDL-verpleegkundige.

Van maandag t/m vrijdag heeft zij telefonisch spreekuur van 08.00 uur tot 09.00 uur.

Telefoonnummer: 010 – 258 3033 of 010 – 258 3034.

Namens

De maagdarmliever verpleegkundigen: Marina Motje, Annemijn van der Hammen, Marieke Zwijnenburg en Alinda de Graaf.

De maagdarmliever artsen: dr. W.A. Bode, dr. H. Geldof, dr. F. Bekkering, dr. R. Winograd en dr. T.J. Tang.

Peg-interferon[®]

Behandeling met Peg-interferon[®]

- Interferon is een verzamelnaam voor een groep eiwitten. De lichaamscellen maken deze eiwitten van nature aan als een reactie op virale infecties. In veel gevallen is dit effectief, bijvoorbeeld bij griep.
Door de toediening van interferon komt er een grote toename van eiwitten in het lichaam. Dit gaat gepaard met verschijnselen die wij gebruikelijk onder 'griep' verstaan, zoals hoofdpijn, koorts en spierpijn.
Door de toediening van interferon versterken we de afweer van het lichaam tegen het virus.
Bij de behandeling wordt de natuurlijke stof Peg-interferon[®] kunstmatig zeer nauwkeurig nagebootst, zodat het sterk lijkt op het eigen lichaamseigen interferon.
- Peg-interferon[®] wordt met injecties in het onderhuidse vet gespoten. Gemiddeld moeten deze injecties gedurende 48 weken eenmaal per week worden toegediend om het virus onder controle te krijgen.
- Net als bij suikerziekte wordt u geleerd zelf te spuiten. Kies voor het injecteren een vaste dag per week. Houd hierbij rekening met bijvoorbeeld werk, sport en vakantie.

Mogelijke bijwerkingen bij Peg-interferon[®]

Bijwerking	Wat kunt er zelf tegen doen:
Griepachtige symptomen, zoals koorts, moeheid en koude rillingen	<ul style="list-style-type: none">• Slaap voldoende• Overleg met uw arts of u paracetamol mag gebruiken om de bijwerking te verminderen.

Emotionele problemen	<ul style="list-style-type: none"> • Doe ontspanningsoefeningen • Blijf in beweging • Houd een regelmatig slaappatroon aan <p>Bij problemen vindt overleg plaats met de klinisch psycholoog.</p>
Veranderingen in het bloed	Tijdens de behandeling zal de arts regelmatig uw bloed controleren, het is belangrijk om geen afspraak te missen.
Haaruitval	<ul style="list-style-type: none"> • Vermijd agressieve middelen, permanenten of föhnen <p>Normaliter groeit het haar weer aan gedurende de behandeling of als de behandeling is afgelopen.</p>
Misselijkheid	<ul style="list-style-type: none"> • Probeer kleine porties te eten • Vermijd koffie en koolzuurhoudende drankjes
Pijn in spieren en gewrichten	<ul style="list-style-type: none"> • Probeer regelmatig uw lichaamsdelen te strekken, maar geen zware lichaamsbeweging
Droge en jeukende huid	<ul style="list-style-type: none"> • Probeer uw huid te verzachten met lotions of crème • Drink veel water, ongeveer 2 liter per dag

- De bovengenoemde bijwerkingen verdwijnen weer na het staken van de medicatie.
- Aarzel niet om met de MDL-verpleegkundige te overleggen als de klachten ondragelijk of steeds erger worden.

Zwangerschap en Peg-interferon®

Heeft u een zwangerschapswens of bent u zwanger?
Meld dit altijd aan uw behandelend arts!

Vrouwen en mannen die behandeld worden met Peg-interferon® moeten tijdens de behandeling en tot 6 maanden na de behandeling een zwangerschap voorkomen. Er zijn te weinig gegevens bekend over de risico's op het ongeboren kind.

Polikliniekcontroles en bloedafname bij behandeling met Peg-interferon®

- In het schema op de volgende pagina staat aangegeven op welke momenten u op de polikliniek verwacht wordt en hoe lang uw totale behandeling naar verwachting zal duren.
- De MDL-verpleegkundige bespreekt dit schema met u en plant samen met u de vervolgspraken, zodat u hier rekening mee kunt houden bij werk, vakanties etc.

Belangrijk: laat tijdig bloed prikken!

- Houdt u er rekening mee dat u **ca. 3 dagen voorafgaand aan ieder controlebezoek** bloed laat prikken, zodat de uitslagen bij uw bezoek aan de polikliniek besproken kunnen worden.
- Wanneer u van de MDL-arts het formulier krijgt om het HBV-DNA te laten bepalen, moet u **diezelfde dag nog** bloed laten prikken. De uitslag hiervan is namelijk pas na 4 weken bekend. De uitslag van deze test – die laat zien in hoeverre het virus nog in uw bloed aanwezig is – wordt altijd door de MDL-arts zelf gegeven.

Bloedafname- en terugkomschema Peg-interferon® behandeling

Datum afspraak	Week van behandeling	Polikliniek- controle bij:		Bloedprikken	Activiteiten
		MDL- arts	MDL- vpk		
	4 weken voor start van de behandeling	X		Uitgebreid lab, HBV-DNA en genotype	Arts geeft uitleg over behandeling en diagnose.
	2 weken voor start van de behandeling		X		Verpleegkundige geeft informatie over behandeling en vult vragenlijst in.
	start van de behandeling		X	Algemeen lab	Start behandeling, zelf leren spuiten, adviezen over medicatiegebruik.
	1		X	Algemeen lab	
	2		X	Algemeen lab	
	4		X	Algemeen lab	
	8		X	Algemeen lab	
	<u>12</u>		X	Algemeen lab en HBV-DNA	
	16	X		Algemeen lab	Uitslag HBV-DNA
	20		X	Algemeen lab	
	<u>24</u>		X	Algemeen lab en HBV-DNA	
	28		X	Algemeen lab	Uitslag HBV-DNA
	32		X	Algemeen lab	
	<u>36</u>		X	Algemeen lab en HBV-DNA	
	40	X		Algemeen lab	Uitslag HBV-DNA
	44		X	Algemeen lab	
	<u>48</u>		X	Algemeen lab en HBV-DNA	<i>Einde behandeling</i>

Vervolgafspraken (in weken) na afloop van uw reguliere behandelingstraject:					
	4	X		Algemeen lab	Uitslag HBV-DNA
	12		X	Algemeen lab	
	24	X		Algemeen lab en HBV-DNA	

Nucleoside analogen

Behandeling met nucleoside analogen

- Om zich te kunnen vermenigvuldigen, heeft het Hepatitis B virus steeds nieuw erfelijk materiaal (DNA) nodig om op te bouwen. Nucleoside analogen zijn een soort nepbouwstenen. Deze zorgen ervoor dat er een rem op de bouw wordt gezet, zodat het virus zich niet kan vermenigvuldigen.
- Door deze medicatie vaak voor een langdurige periode te gebruiken - dit kan ook levenslang zijn - wordt het virus geremd en zal de leverontsteking verbeteren. De behandeling kan geen 100% genezing geven, het is alleen een remming van verdere vermenigvuldiging.
- De behandeling bestaat uit het dagelijks innemen van tabletten, één maal per dag, voor een langdurige tijd.
- Bepaal wanneer u de medicijnen inneemt en houdt bij wanneer u ze ingenomen heeft.
- Bewaar de medicijnen op een vaste plaats, buiten het bereik van kinderen.
- De volgende nucleoside analogen kunnen toepasbaar zijn:
 - Entecavir
 - Adefovir
 - Telbivudine

Mogelijke bijwerkingen bij behandeling met nucleoside analogen

Bij deze behandeling zijn weinig bijwerkingen gemeld. Maar het blijft wel belangrijk om regelmatig uw bloed te laten controleren. Dit om te kijken of u antistoffen aanmaakt tegen het virus en om te controleren of de kwaliteit van de lever verbeterd.

Zwangerschap en nucleoside analogen

Heeft u een zwangerschapswens of bent u zwanger?
Meld dit altijd aan uw behandelend arts!

Of en zo ja, hoe de behandeling met nucleoside analogen in uw geval wordt gestart of voortgezet, zal met u worden besproken.

Polikliniekcontroles en bloedafname bij behandeling met nucleoside analogen

- In het schema op de volgende pagina staat aangegeven op welke momenten u op de polikliniek verwacht wordt.
- De polikliniek controles vinden bij aanvang in week 4 en week 12 plaats. Daarna zullen de controles elke 3 maanden plaatsvinden, waarbij u tenminste eenmaal per jaar een bezoek aan de MDL-arts brengt.
- De MDL-verpleegkundige bespreekt het schema met u. Ook plant zij samen met u de vervolgafspraken, zodat u hier rekening mee kunt houden bij werk, vakanties etc.
- Het schema kan herhaald worden vanaf week 60, zo lang als uw behandeling duurt.

Belangrijk: laat tijdig uw bloed prikken!

Dan kunnen de uitslagen tijdens het controlebezoek met u worden besproken.

- Heeft u een afspraak bij de **MDL-verpleegkundige**?
Laat dan **ca. 7 dagen** vóór die afspraak bloed prikken.
- Heeft u een afspraak bij de **MDL-arts**?
Laat dan **4 weken** vóór die afspraak bloed prikken.
Behalve de algemene waarden wordt dan ook het HBV-DNA bepaald.

Van de MDL-verpleegkundige krijgt u telkens een formulier voor het bloedprikken mee en zij spreekt concreet met u af wanneer u bloed moet laten prikken.

Bloedafname- en terugkomschema bij nucleoside behandeling

Datum afspraak	Week van behandeling	Polikliniek- controle bij:		Bloedprikken	Activiteiten
		MDL- arts	MDL- vpk		
	2 weken voor start van de behandeling	X		Uitgebreid lab, HBV-DNA en genotype	Arts geeft uitleg over behandeling en diagnose.
	start van de behandeling		X	Algemeen lab	Verpleegkundige geeft informatie over behandeling en vult vragenlijst in.
	4		X	Algemeen lab	
	12		X	Algemeen lab	
	24	X		Algemeen lab	HBV-DNA bepaling
	36		X	Algemeen lab	
	48		X	Algemeen lab	HBV-DNA bepaling
	60	X		Algemeen lab	
enz. enz.	72		X	Algemeen lab	

Ruimte voor aantekeningen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.